

Petra Vejborová: Folklor ve výuce hudební výchovy na druhém stupni základních škol

Posudek oponenta diplomové práce

Práce je členěna do čtyř hlavních částí. První představuje teoretický úvod do problematiky – vymezení národopisných oblastí v ČR, klasifikaci lidových písní a lidových tanců. V této části vysoce hodnotím odbornou úvodní statě na s. 10–11. Jistou disproporcí spatřuji v tom, že v pojednání o tancích se autorka věnuje také jejich sběru, zatímco u písní nikoli.

Kvalitně je po obsahové i formální stránce zpracována druhá část práce, v níž autorka analyzuje zastoupení folkloru ve dvou sadách učebnic pro 6.–8., resp. 6.–9. roč. Vysokou úroveň má i výzkumná část práce, jejíž průběh a výsledky jsou zpracovány ve třetí části. Výzkum zahrnul nezvykle vysoký počet respondentů (více než 400) a jeho výsledky lze do značné míry považovat za validní. Vysoce hodnotím také přehledné a technicky dokonalé zpracování jednotlivých odpovědí.

Závěrečnou část práce tvoří podle mého názoru zajímavý návrh vlastního autorčina projektu, jak v několika vyučovacích hodinách prezentovat žákům folklorní dědictví, a to nejen vlastního národa.

Z obsahového hlediska mám několik připomínek.

- V Úvodu se autorka mohla zmínit o svém osobním vztahu k folkloru, který ji vedl k volbě tohoto tématu diplomové práce.
- Kapitola 2 se jmenuje Cíl a metodika, ale o metodách (metodice) tam není žádná zmínka.
- Několikrát je použit termín „folklorní píseň“. Objevuje se tento termín v odborné literatuře? V dotazníku se jako protiklad dále používá termín „umělá píseň“ bez jakéhokoli upřesnění. Je jasné, jaký typ písně se tím myslí?
- „Lidové písně pražského kraje jsou často třídobého nebo dvoudobého metra.“ (s. 15) Mohou být i jiného?
- Místo „písně vokální“ a „písně instrumentální“ doporučuji používat termínů „písně vokálního / instrumentálního typu“. (s. 22)
- K. J. Erben se věnoval sběratelské činnosti kolem r. 1895 a ve stejné době, tedy v 90. letech, K. Linka a F. Heller vytvořili Českou besedu? (s. 28)
- Furiant a mateník jsou souřadné pojmy? (s. 35 a 36)

Z hlediska formálního upozorňuji především

- na velmi nepřehledný systém číslování. Číslovány jsou totiž čtyři skupiny položek – obrázky, mapy, tabulky a grafy. Hlavně v počátku práce se čtenář jen velmi obtížně v tomto systému orientuje. Navíc – jedná se v případě zpracování výsledků výzkumu skutečně o grafy?
- Úvod i Cíl se obvykle v odborných pracích nečíslojí.

Pokud jde o jazykovou rovinu práce, oceňuji, že se autorka vyvarovala gramatických a pravopisných chyb. Několikrát se objevují stylistické neobratnosti, např.

- „To vše mělo za důsledek postupné vytrácení původních lidových tanců z českých venkovů.“ (s. 29)
- „Roku 1819 proběhla pod nadvládou rakouské monarchie tzv. Guberniální sběratelská akce“ (s. 28)
- „Odtud (tj. z jihozápadních Čech) se mateníky rozšířily po celém území republiky.“ (s. 35)

Dále se táži:

- Co znamená slůvko „viz“ a který pád vyžaduje? (např. s. 47)
- Co znamená slovo „Beskyde“ ve stejnojmenné písni a jaký je jeho pravopis? (s. 84)

- Jakou očekáváte odpověď na otázku „Uveď, jaké nástroje jsou v písni použité“ (s. 54). Jak by měla být otázka formulována správně?

Závěr:

Práci považuji za obsahově velmi zdařilou, zpracovanou s velkou pečlivostí a svědomitostí. Škoda, že autorce unikly některé obsahové i formální chyby a nedostatky. Z tohoto důvodu navrhuji hodnocení známkou **velmi dobře**.

V Praze 15. 5. 2012

Prof. PhDr. Stanislav Pecháček, Ph.D.